

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 241

Maribor, petek 23. oktobra 1931

»JUTRA«

Zahaj razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno preiznan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelk »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Prednosti velikih strank

Strankarska demokracija, ki je omogočila vsem, tudi najmanjšim skupinam in koterijam, da so po mili volji begale volilce, je privedla v večini evropskih držav parlamentarizem do obupnega položaja, iz katerega skoraj ni najti izhoda. Zaradi osebnih ambicij, nediscipline itd., so se skoraj vse stranke razcepile in se cepijo še vedno. Tako vidimo, da nastopa pri vsakih novih volitvah več frakcij, ki se medsebojno pobijajo z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi. Prav isto sliko nudijo tudi tako izvoljeni poslanski klubi. Ponekod sestavlja parlament po deset, dvajset ali še celo več klubov, od katerih ni nobeden dovolj številen, da bi sam mogel prevzeti v svoje roke vodstvo države in izvesti svoj program.

Naravna posledica je, da se mora neobhodno poiskati rešitev v koaliciji. Sestavljanje vsake koalicije pa pomeni dajanje neštetihih koncesij na levo in na desno, opuščanje izvajanja programa itd. Vlada in njena večina, ki se na ta način sestavi, je prav za prav brez vsakega zares trdnega in jasnega programa in za vsako vprašanje, ki se pojavi na novo, mora zopet delati kompromise, deiti koncesije in nagrade. Vladni aparat take heterogene koalicije je zato nepokretljiv in za naglo in uspešno delo nesposoben. Od tod tudi vse neštete vladne krize, ki nastopijo navadno prav tedaj, ko bi bila stabilnost in delavnost vlade najbolj potrebna. Usodnost takega blagoslova strankarske demokracije smo spoznali v prejšnjih letih v zadostni in preobilni meri tudi mi Jugoslovenci, zato pa smo prišli tudi tako daleč, da od našega parlamenta nihče ni ničesar več pričakoval.

Na vse to se nam zdi danes, ko stojimo pred novimi državnozborskimi volitvami, nujno potrebno opozoriti, odnosno spomniti slovensko javnost. Kakor hitro se namreč ozremo nazaj v preteklo desetletje našega državnega življenja, spoznamo na mah, kolike vrednosti je nova ustava in kako dalekoviden je novi volilni zakon. Oba odstranjujeta zlo prav tam, kjer je bilo najbolj usodno. Z odločnimi in pametnimi odredbami onemogočata povratek v prejšnje stanje in silita ves narod k združitvi v velike, za razvoj in delo sposobne politične pokrete. Kdor hoče pri nas v bodoče politično delovati, ima svobodne roke in svobodno delo. Nihče mu delovanja ne brani, a delovati mora v veliki, vsedrjavni stranki, ki bo, če bo zmogala, sposobna sama preuzeti vodstvo države in obenem seveda tudi vso odgovornost. Taki stranki ne bo potrebno vezanje z neštetihi malimi skupinami v nepokretljive koalicije, ne bo potrebno kompromisarstvo ne podeljevanje kvarnih koncesij.

Zato bo narodna skupščina, ki bo dne 8. novembra izvoljena, prvo naše državno predstavništvo, ki bo lahko v mirnem in složenem delu, usmerjenemu k enemu samemu jasnemu cilju, izvedlo do konca svoj program in izvršilo vse tisto, kar

Revolucija na otoku Cipru

CIPERSKO PREBIVALSTVO ZAHTEVA ZEDINJENJE Z GRČIJO.

LONDON, 23. oktobra. Na otoku Cipru, ki spada več desetletij pod angleško nadoblast, je nenadoma izbruhnila revolucija, katero je zanimal grško-katoliški škof iz Nicosie, glavnega mesta otoka Cipra. Duhovščina je bila že več časa nasprotna angleški oblasti in je ne-pretano pripravljala upor, ki se je sedaj razvil v pravo revolucijo. Na nekem javnem zborovanju, katerega se je udeležilo več tisoč ljudi, je pozval nicosijski škof cipersko ljudstvo v boj proti angleškemu zatiralcem in za zedinjenje z rodno Grčijo. Vsa tisočglava množica je takoj odšla po mestu prepevaje nacionalne pesmi in vzklikajoč Grčiji ter se naposled zgrnila v cerkve, kjer je položila revolucijsko zaprisego. Položaj je

zelo resen. Angleški guverner Sir Ronald Sorrs je brzojavil v London po pomoč. Iz Egipta so bile na Ciper odposlane številne letalske eskadri, iz Aleksandrije in Malte pa vojne ladje. Guverner je odpotoval v London, da poroča o nastalem položaju. Vojaštvo je dobilo nalog zatrei revolucijo z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Sinoči je prišlo v Nicosiji do krvavih bojov med revolucijonarji in policijo ter vojaštvom. Uporniki so udrli pred gubernalno palačo in jo zažgali. Otok Ciper meri 9285 kvadratnih kilometrov in šteje približno 330.000 prebivalcev. Glavni pridelki otoka so: vino, sadje, bombaž in svila. Ogromna večina prebivalstva je grške narodnosti.

Lavalov prihod v Washington

RAZGOVOR MED LAVALOM IN STIMSONOM.

WASHINGTON, 23. oktobra. Ameriška vlada je dala francoskemu ministrskemu predsedniku Lavalu na razpolago poseben vlak, s katerim se je odpeljal iz Newyorka v Washington. Spremljal ga je ameriški državni tajnik Stimson. V Washingtonu je bil Lavalu pripravljen navdušen sprejem. Zvečer je

bil v Beli hiši slavnostni banket na čast francoskemu maršalu Petainu. Med vožnjo iz Newyorka v Washington sta se Laval in Stimson pogovorila o vseh vprašanih, o katerih bosta razpravljala francoski ministrski predsednik in Hoover v Washingtonu.

Požar v Bresternici

OGENJ UNIČIL VINIČARIJO DR. MALEKA.

Včeraj zvečer se je iz še nepojasnjene vzroka vnel gozd nad stransko cesto v bližini Bresternice. Veter, ki je pihal od zahodne strani, je zanesel iskre tudi na viničarijo dr. Maleka, v kateri je stanoval viničar Anton Svetek s svojo družino. O požaru so bili takoj obveščeni mariborski gasilci, ki so odhiteli v Bresternico pod vodstvom načelnika g.

Ivana Vollerja. Kmalu nato so pa prispele tudi gasilci iz Pekar, Studencev in Kamnice. Pomanjkanje vode in lega terena sta delo oteževala. Rešiti je bilo mogoče samo pohištvo, živino in orodje, dočim je viničarija skupaj s hlevom pogorela do tal. Škoda znaša krog 60.000 Din in je le neznatno krita z zavarovalnino.

Posojilo za gradnjo mariborske carinarnice

Državna hipotekarna banka odobrila Din 12.000.000.

Naša nova carinarnica, ki bo stala na posestvu industrijalca Franza v Melju, se bo, kakor znano, gradila iz kaldrminskega fonda v režiji mestne občine. Preračunjena je na preko 20.000.000 Din. Občina je imeia doslej v posebnem fondu, ki je zrastel iz dosedanjih dohodkov

te davščine že precejšnjo vsoto, manjkalo pa je še vedno 12.000.000 Din. Zaradi tega je sklenila najeti ta denar pri Državni hipotekarni banki v Beogradu. Po vesti, ki je danes prispela, je banka ta kredit že odobrila in je mestni občini na razpolago. Obrestoval in amortiziral se bo iz istega kaldrminskega fonda, tako da ne bodo občanom naložena nobena nova bremena. S tem je gradnja carinarnice in stanovanjskih hiš za carinike zagotovljena in se bodo prva dela lahko takoj pričela.

bodo diktirali interesi države in naroda. Temu narodnemu predstavništvu se ne bo treba prepirati zaradi demagoških, skozi okno na ulico govorenih fraz.

Že samo to dejstvo pa mora prepričati vsakega trezno in objektivno mislečega človeka, da so naši državni naši najidealnejši rešitev demokracije, ki jo drugod še iščejo. Pozabiti ne smemo namreč, da ne živimo več v prejšnji dobi, ko je bilo vsaki stvari točno določeno pravo mesto, ampak sredi kaosa, ki je razvrednotil vse nekdanje vrednote in prisilil vse, ki vodijo usodo človeštva, k iskanju rešitve v novih oblikah. Temeljni zakon vsega življenja pa je, da je treba stremeti naprej, ne pa tiščati nazaj, v

tisto, kar je propadlo in za vse večne čase minilo.

Krog nas po svetu je kaos, ki bi, če bi mogli nekdanji strankarski demagogi zopet uveljaviti svojo razdiralno moč, zajel prej ali slej tudi nas. Mi pa potrebujemo kot mlada država miru in reda, da utrdimo svoj komaj dograjeni skupni dom in da se pripravimo za tisto nalogo bodočnosti, katero nam je usoda določila v zgodovini človeštva in slovanstva, katerega najjužnejšo in najzapadnejšo predstavro tvorimo. Pri tem delu so potrebne vse delovne roke, zato moramo strnjene stopiti v borbo za izvojevanje svoje konsolidacije, zato moramo 8. novembra vsi na volišče!

Maribor, Gosposka ulica 7

Priredi v svoji podružnici v petek, dne 23. in soboto, dne 24. oktobra

poskusno kuhanje

svoje znane mešanice kave »Tri zvezde«. K tej prirreditvi so vabljeni vsi cenjeni odjemalci ter njihovi znanci in prijatelji, kakor tudi vsi ljubitelji izborne kave.

Vsak dobrodošel!

† Srečko Robič

Sinoči ob 17.45 je v sobi sreskega načelnika za desni dravski breg g. Milana Mlakarja nenadoma od kapi zadet umrl v 49. letu starosti limbuški župan, veleposestnik, gostilničar in član banovinskega sveta g. Srečko Robič.

S pokojnikom je izgubila naša ožja domovina, posebno pa mariborska okolica moza kremenitega značaja in izredne marljivosti. Kot sin zaslužnega narodnega borca, ki je že v avstrijskem parlamentu zastopal interese štajerskih Slovencev, je tudi sam že zgodaj stopil v prve vrste narodnih delavcev. Bil je vedno značajan naprednjak in Sokol. Prav tako se je pa udeleževal tudi kot gospodar. Bil je član cele vrste gospodarskih, denarnih in drugih zadrug ter korporacij. Deloval je v občini kot dolgoletni župan, v okrajnem cestnem odboru, v banovinskem svetu itd. Prav zaradi tega so ga volilci desnega brega izbrali tudi za svojega sreskega kandidata za sedanje državnozborske volitve. Sedaj ga je sredi dela in agitacije pobrala nenadna smrt v najlepši zreli moški dobi. Njegova delavnost in sposobnost se bo v Mariboru in okolici težko nadomestila. Bodi mu ohranjen trajen svetel spomin! Vsem svojcem in sorodnikom naše najgloblje sožalje!

Pogreb zaslužnega pokojnika, ki je bil sinoči prepeljan v mrtvašnico na starem mestnem pokopališču, danes pa domov v Limbuš, bo jutri v soboto popoldne ob 15. uri iz hiše žalosti na tamkajšnje pokopališče.

Nedelja - Svengali

St. Ilj v Slov. goricah

Pogreb Lenčke Cimperčeve, 20. t. m. je bil pogreb članice tuk. Sokola, v bolnici v najlepši dekliški dobi umrle Lenčke Cimperc. Ni bila dolgo bolna, a hitro jo je pobrala neizprosna smrt iz sredine svojih staršev in družva. V nedeljo je izdahnila svojo dušo v Mariboru v bolnici. Točno ob 9. uri jo je pripeljal mrtvaški voz in pri kolodvoru se je zbralo polno članov(ice) Sokola ter drugega ljudstva. Tu je spregovoril starosta gosp. Šilligov zadnji pozdrav pokojnici. Vse oči so zarosile! Ko so odpravili duhovnik molitve, je vzdignilo krsto deset Sokolov v kroju in odnesli so jo na pokopališče kjer spava večni sen. Blag ji spomin!

Lepo uspela gasilska vaja

Poskusni alarm v delavnici državnih železnic.

Včeraj popoldne ob 14.32 je zatulila sirena, v zvoniku je začelo biti plat zvona; goril Marsikoga je spreletelo. V kratkem presledku so že zdrčali avtomobili z vsemi gasilskimi pripravami po Glavnem trgu preko Državnega mostu v smeri proti delavnicam drž. železnic, kjer se je dvigal proti nebu gost dim. V petih minutah so bili mariborski gasilci že na kraju navidezne nesreče in takoj stopili v akcijo. Minuto kasneje je dospela požarna bramba iz Studencev, nato gasilci iz Radvanja, Pobrežja, Pekar in Razvanja. Vse požarne brambe so pričele takoj z gašenjem mizarskega oddelka, ki je bil namišljeno v ognju. Vodstvo je bilo v rokah gg. Alta in Kesslerja, načel. gasilskega društva del. drž. železnic. Načrt za vajo pa so izdelali gg. načelnik Voller, Kaloh, Alt in Kessler. Vaji so prisostvovali tudi podnačelnik delavnice g. inž. Sancin in župni načelnik g. Pfeifer ter ogromno število občinstva, ki je z zanimanjem opazovalo potek vaje.

Kako je bila gasilska vaja zamišljena? Službujoči gasilec je javil, da je izbruhnil požar v delavnici v mizarskem oddelku, ki se širi zelo hitro. Z obema turbinskima brizgalnoma je prihitelo moštvo drž. železnic in ker ni bilo kos svoji nalogi, je zatulila sirena v pomoč. V treh minutah so bili namestu čuvaji in moštvo drž. železnic s policijo, ki je skrbela za red, vse uradništvo in dimnikarji. Kmalu nato je prispela kot prva mariborska požarna bramba pod načelnikom g. Vollerjem z vsemi gasilskimi pripravami, njej je sledila požarna bramba iz Studencev pod vodstvom g. Kaloha. V devetih minutah je prispela požarna bramba iz Radvanja z načelnikom g. Pinterjem, nato gasilska društva iz Pobrežja, Brezje in Razvanja.

Impozanten je bil pogled na vrste cevi, ki so brizgale močne curke vode na streho. Nad vse zanimivo pa je bil pogled na gasilca, ki je s 32 metrov visoke »Magirus« leste brizgal vodo. Vaja je trajala 40 minut. Župni načelnik g. Pfeifer je pohvalil v prvi vrsti discipliniranost in požrtvovalnost gasilcev, ki so se izkazali vsi brez izjeme sposobne in vedno pripravljene pomagati bližnjemu v nesreči ognja. Načelnik g. Voller pa je izročil požrtvovalnim delavcem za gasilstvo gg. Altu, Kesslerju in Kalohu kolajne priznanja.

Kandidature v Dravski banovini

Prve potrjene srezke kandidature smo objavili že včeraj. Nadalje so pristojna sodišča potrdila naslednje kandidate:

Smarje pri Jelšah: Vekoslav Spindler, novinar v Mariboru, namestnik Anton Málnaj, viničar v Zibiki. — Protikandidat: Josip Drofenik, posestnik v Št. Jurju ob j. ž., namestnik Jurij Lesjak, župan v Slivnici pri Celju.

Laško: Alojzij Pavlič, profesor verouka v Celju, namestnik Alojzij Jagrič, strojevodja, Zidani most.

Brezice: inž. Ernest Krulej, župan v Sevnici, namestnik dr. Franjo Benedičič, med. zdravnik v Senovem. — Protikandidat: Ivan Urek, župan in bivši nar. poslanec v Globokem, namestnik Franc Pintarič v Rigoncih.

Gornji grad: Matija Goričar, župan in posestnik v Mozirju, namestnik Anton Sem, posestnik v Ljubnem.

Ljubljana okolica: Albin Koman, posestnik v Vižmarjih, namestnik Ivo Sancin, načelnik v p. v Ljubljani.

Radovljica: Ivan Mohorič, gen. tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani, namestnik Josip Ambrožič, trgovec v Ljubnem. — Protikandidat: Ivan Ažman, župan v Lescah, namestnik Franc Kralj, tov. delavec v Koroški Beli.

Kamnik: dr. Valentin Rožič, profesor v p. v Ljubljani, namestnik Alojzij Burica, posestnik v Dragomljah. — Protikandidat: Anton Cerar, gostilničar v Kamniku, namestnik Ignacij Toma, trgovec v Moravčah.

Litija: Alojzij Turk, trgovec v Višnji gori, namestnik Rudolf Hribar, lesni trgovec v Izlakah.

Metlika: Danijel Mlakar, gostilničar v Metliki, namestnik Janez Smuk, župan v Mlakah.

Logatec: dr. Stane Rape, tajnik Zveze kulturnih društev v Ljubljani, namestnik Ivan Remžgar, gostilničar v Zirovnici.

Mariborski in dnevni drobiž**Iz šolske službe.**

Za rednega učitelja je postavljen dosedanji pogodbeni učitelj Matej Mikuš v Smarje pri Jelšah.

Novi telefonski imeniki.

Za področje Dravske banovine so prišli novi telefonski imeniki, službena izdaja. Dobiljo se za ceno Din 10 pri glavni pošti, pri linici za telefon in brzojav.

Poziv Primorcev in Korošcem.

Vsi Primorci in Korošci, ki so kupili posestva v Jugoslaviji in plačali prenosno takso, se opozarjajo, da je po zakonu z dne 12. 8. 1931 zadnji termin za vložitev prošnje za povrnitev teh prenosnih taks dne 24. t. m. Radi tega naj vsi še tekom jutrišnjega dne event. tudi po pošti vložijo tozadevne prošnje na one davčne uprave, pri katerih so bile takse plačane. Prošnja se kolekuje z Din 5.—. Priložiti je treba kupne pogodbe in optice, odnosno potrdila o državljanstvu. Ako nimajo prilog pri rokah, naj vložijo samo prošnje, priloge pa dostavijo naknadno. Društvo »Jadrani« v Mariboru.

Novi del magdalenskega pokopališča bo v nedeljo ob 3. uri popoldne svečano blagoslovljen. Blagoslovitev bo opravil škof dr. Andrej Karlin.

Oslava 28. října.

Český klub uspořádá v neděli dne 25. t. m. v 3 hod. odpoledne v malé dvoraně Národ. domu II. poschodí za přítomnosti p. vícekonsula Cihelky oslavu státního svátku 28. října. Na vědomí všem pp. krajanům, by se co možná v největším počtu slavnosti zúčastnili. — Výbor.

Nedelja - Svengali**Razprava proti Frideriku Klančniku.**

Umora posestnika Rudolfa Kanclerja v Šobru nad Kamnico soobtoženi Friderik Klančnik bo prišel pred veliki kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča dne 3. novembra. Senatu bo predsedoval deželnosodni svetnik g. dr. Lešnik. Obtožnico bo zastopal državni tožilec g. dr. Sever.

Otvoritev strelišča pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

Agilna strelska družina pri Sv. Marjeti ob Pesnici bo otvorila v nedeljo, dne 25. t. m. ob 14. uri svoje strelišče. K otvoritvi pridejo tudi delegatje občinskega odbora iz Maribora.

Igra »Skopuh« pri Sv. Lenartu.

Sokolsko društvo Sv. Lenart v Slov. goricah sporoča, da se gledališka predstava »Skopuh« ne bo vršila 25. oktobra t. l., ampak se radi nastalih ovir preloži na 15. november.

Promet na dan Vseh svetnikov.

Na dan Vseh svetnikov dne 1. novembra 1931 se ob priliki obiska grobov na Pobrežju od 12. do 19. ure brezpogojno prepoveduje vožnja vsem vrstam vozil po Pobreški cesti, t. j. od začetka Državnega mostu na Kralja Petra trgu do Mejne ulice. Vozovi, namenjeni na obe pokopališči, naj vozijo eventualno po Tržaški cesti in Nasipni ulici do Pobreške ceste, kjer se ustavijo.

Z današnjega trga za ribe.

Na današnjem trgu za ribe so se prodajale sardine po 14 Din kg, sipe po 20, moli po 30, morski raki pa po 28 Din.

Sadni sejem in sadna razstava v Ljubljani

v paviljonu »G« na ljubljanskem velesejmu bo otvorjena v nedeljo, dne 25. t. m. ob 10. uri dopoldne. V ponedeljek 26. in v torek 27. t. m. bo razstava odprta od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne nepretrgoma. Razstava in sejem se zaključita 27. t. m. zvečer. Kdor se hoče založiti z dobrim zdravim zimskim sadjem, naj si ogleda to prireditve.

Kredit za umobolnico Novo Celje.

Ministrstvo za gradnje je odobrilo elaborat za drugo etapo del na zavodu za umobolne v Novem Celju, in sicer v revidiranem proračunskem znesku 1.631.180 Din. Tehničnemu oddelku kraljeve banke uprave v Ljubljani je bilo naročeno, naj razpiše ofertalno licitacijo v skrajšanem roku 20 dni. S tem je končno rešeno pereče vprašanje novega zavoda za umobolne v Sloveniji, kajti ena sama umobolnica že davno ni več zadostovala. Novo Celje bo sprejemalo pretežno bolnike iz mariborskega okrožja.

Za znižanje hišnih najemnin.

V zvezi z akcijo za znižanje stanovanjskih najemnin je mariborska mestna občina razposlala na vse hišne posestnike tozadevne formolarje, da jih izpolnijo in pokaže višino nekdanjih in novih najemnin. Vprašanje priznanja najemnin je zlasti v našem mestu zelo pereče, kajti dosedanje visoke najemnine nikakor niso več v skladu z dejanskimi razmerami, kakor vladajo danes tako glede na število razpoložljivih stanovanj kakor na gmojni položaj najemnikov, zlasti iz nižjih slojev. Danes ni več stanovanjske stiske, kakor je bila v prvih povojnih letih, kajti stanovanj je dovolj na razpolago. Zato je tudi popolnoma upravičeno, da se najemnine znižajo, zlasti spričo sedanjih tako težkih življenjskih razmer, ki že itak dovolj tiščijo najemnike. Upamo, da bo mestna občina to svojo hvalevredno socialno akcijo kar najbolj pospešila, ker kakor rečeno: sedanje visoke najemnine v Mariboru so nevdržljive.

Nesreče in nezgode.

Iz višine devet metrov je padel včeraj popoldne 24letni delavec Franc Kranjc pri Sv. Petru pod Mariborom. Pri padcu si je zlomil desno nogo in je moral iskati pomoči v bolnišnici. — Sinoči se je vozila na kolesu po Tattenbachovi ulici realčanka petega razreda Krista Temerl. Naenkrat ji je postalo slabo in je padla raz kolo ter si pretresla možgane. Z rešilnim avtom so jo odpemili nezavestno v bolnišnico. — Vsega razmesarjenega so pripeljali včeraj popoldne v tukajšnjo bolnišnico 27letnega viničarja Franca Krauta iz Svečine, ki je padel, ko so se mu splašili voli, pod voz naložen z vinom ter dobil nevarne poškodbe, vendar je izven nevarnosti.

Nedelja - Svengali**Divji kozel sredi Slovenskih goric.**

V graščinskem lovišču v Vurberku so te dni ustrelili divjega kozla. Žival, ki se je morala zateči v naše kraje iz koroških gora preko Kobanskega in zahodnih obronkov Slovenskih goric, je bila lepa in rejena.

Padec z drevesa.

Na Teznu je padel včeraj dopoldne z nekega drevesa 35letni delavec Janoš Fekete. Pri padcu si je polomil rebra. Prepeljali so ga takoj v bolnico, vendar je njegovo stanje precej nevarno.

Hud spopad z divjim merjascem

Je imel kmet Ivan Kavran v Spodnji Veljki. Merjasec, ogromna zverina, je zahal v njegovo njivo, in ko ga je kmet hotel pregnati, se je merjasec zakadil vanj in ga hudo obdelal s svojimi čekani. Kavrana so morali prepeljati v mariborsko bolnico, njegove poškodbe so zelo težke.

Sreča v nesreči.

Te dni se je dogodila na cesti med Mariborom in Marenberkom nenavadna nesreča, ki se je pa srečno končala. Nek tukajšnji trgovec je privozil s svojim avtomobilom na nek ovinek prav v trenutku, ko so drvarji posekali nad cesto veliko drevo, ki se je z vso silo podrlo na cesto. Zadelo je hladilnik avtomobila in ga znatno poškodovalo, dočim je trgovec ostal nepoškodovan. Avto, ki je bil v močnem zaletu, je podrto drevo potisnil še skoraj 20 metrov daleč in se nato poškodovan ustavil.

Bela čaplja v Slovenskih goricah.

Či Sv. Lenartu v Slovenskih goricah je te dni ustrelil tamkajšnji pekovski mojster g. Adolf Dimnik veliko belo čaplo, ki je pri nas zelo redka ptica. Lepo žival bo nagačil tukajšnji preparator g. Ziringer.

Intencija za jabolka in hruške.

Vsem, ki želijo dobiti potrebno sadje za zimo, sporočamo, da se bo prodajalo na velesejmu vse tri dni t. j. 25., 26. in 27. oktobra t. l. tekom dopoldneva in popoldne do 5. ure. Dana je vsakemu prilika, da si ogleda poučno razstavo in da pride do prvovrstnega namiznega sadja, ki se bo oddajalo v zabožkih po skupne teže. Vse razstavljeno sadje je skrbno obrano in sortirano in tako vloženo, da se bo lahko brez prekladanja naprej poslalo, na kar opozarjamo zlasti večje trgovce in kupce.

Mariborsko gledališče**REPERTOAR.**

Petek, 23. oktobra. Zaprt.

Sobota, 24. oktobra ob 20. uri »Zemlja smehljaja«. Ab. C.

Nedelja, 25. oktobra ob 15. uri »Mayerling«. Ob 20. uri »Slaba vest«.

Ponedeljek, 26. oktobra. Zaprt.

Gledališče: »Zemlja smehljaja«, Leharska romantična opereta, ki je občinstvo s svojo krasno muziko in s krasnimi pesmimi tako navdušila, da je že trikrat do poslednjega kotička napolnilo gledališče, se bo ponovila v soboto, 24. t. m. za ab. C. — **Vsekakor zanimiva prehljara** se obeta gledališkemu občinstvu v torek, 27. t. m. Uprizoril se bo »Konec poti«, drama redke dramatične moči, ki je brezdvomno ena izmed našilnejših sodobnih vojnih dram, ter se godi v zakuopu v strelskih jarkih na zapadni fronti leta 1918. Režira Vlado Skrbinšek, celotno kulisarijo in garderobo je posodilo Narod. gledališče v Ljubljani.

Prva letošnja popoldanska predstava bo v nedeljo, 25. t. m. ob 15. uri. Vprizorila se bo zanimiva in napeta drama o nenadni smrti bivšega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa »Mayerling«, ki vlada za vsako njeno vprizoritev veliko zanimanje. — Istega dne zvečer ob 20. uri pa se bo ponovila »Slaba vest«, zabavna kmečka komedija s petjem, ki je bila letos zelo simpatično sprejeta. Dejanje te komedije se godi v prleški kmečki hiši.

Likovna umetnost v Mariboru

K obnovitvi skupnega delovanja naših slikarjev in kiparjev.

Po legi in številčni moči je Mariboru usojena velika naloga: biti pomožno središče in torišče slovenske prosvete, kulture in umetnosti. Nanj je navezana skoraj vsa severna in severovzhodna polovica Dravske banovine s stotisoči prebivalstva. Zato mora skrbeti za to, da bo to svojo nalogo tudi zares v polni meri in častno vršil. Če se ozremo na pretekla leta tja nazaj do osvobodjenja moramo sicer z veseljem ugotoviti, da

Nedelja - Svengali

se je precej storilo. Danes imamo svoje več ali manj utrjeno gledališče, pevske zборе, javne knjižnice, celo vrsto organizacij, listov, tiskaren, založništvo itd., ničesar pa se v zadnjem času ni storilo za likovno umetnost, za slikarstvo in kiparstvo. Naš Maribor je bil v tem oziru docela negativen faktor. Takoj po osvoboditvi so se pojavile sicer hvalevredne iniciative, ki so obrodile tudi nekaj vidnih sadov, pozneje pa je vse zopet zapalo in propadlo. Prav te dni pa se je pojavil nov pokret, postavlja se novi solidni temelji, na katerih bo zgrajeno sodelovanje vseh likovnih umetnikov v Mariboru in na deželi. Ustanovljen bo nov klub, ki bo poskrbel, da se bodo zopet prirejale redne razstave domačih in drugih umetnikov, ustanovila se bo pa morda tudi slikarska šola, v kateri se bodo mogli izpopolnjevati vsi tisti, ki bi se radi kot amaterji ali pa tudi poklicni slikarji posvetili likovni umetnosti. Tako bo Maribor tudi v tem oziru vršil svojo nalogo kulturnega središča in torišča. Zato moramo to akcijo samo pozdraviti in ji želeči čimveč uspeha.

Samomor ali kaj?

Že dalj časa pogrešajo 26letnega Ivana Kranjca iz Pinaršiške ulice 19, ki je pobežnil pred tednom dni. Zadnje čase je taval zelo potr okoli in pravil, da si bo končal življenje, ki za njega nima pomena. Domači sumijo, da je izvršil najbrže samomor. Vsa poizvedovanja za njim so ostala brezuspešna.

Nenadna smrt.

Danes zjutraj ob 4. uri je nenadno preminul v Strassmaierjevi ulici 6 54letni sodarski pomočnik Franc Klaniček. V zgodnjih urah mu je postalo slabo, padel je iz postele in obležal na tleh mrt. Pogreb bo v nedeljo ob 15. uri iz mrtnišnice na mestno pokopališče.

Redukcija fakultet na graški univerzi. Dunajska zvezna vlada je zaradi štedenja nameravala ukiniti univerzi v Gradcu in Inomostu, po intervenciji obeh deželnih vlad se je pa sedaj odločila, da bo ukinila samo nekatere fakultete. Katere fakultete se bodo popolnoma opustile, še ni točno določeno.

Dr. Vladimir Travner.

Kolonijalna razstava v Parizu

Kakor smo že javili, bo predvidoma 29. tm. predaval v Mariboru v kinu Apolo prof. Rey iz Pariza v francoskem jeziku o pariški kolonijalni razstavi. V svrhu boljšega razumevanja objavljamo sledeči spis moža, ki si je razstavo sam ogledal.

Orjaška velikopoteznost razstave.

Francija je stara kolonijalna država. Začetki njenega kolonizatornega dela segajo že v dobo križarskih vojn (1096—1270). Poznejši vladarji, državniki in vojskovodje kakor Cartier, Champlin, kard. Richelieu, Colbert, La Salle, Ludvik XIV in dr. so to delo nadaljevali, tako da je imela država sredi 17. stol. ogromna posestva predvsem v Sprednji in Zadnji Indiji na zapadni obali Afrike, na Antilih, v sedanjih Zedinjenih državah in v današnji Kanadi. Vsa ta ozemlja z malimi izjemami pa je Francija pozneje — posebno za časa Napoleonskih vojn — zgubila. Sedaj spominjajo na nekdanje gospostvo le še razna francoska imena krajev (posebno v Sev. Ameriki) in francoska govornica, ki se je še ohranila v Kanadi, na Haitiju in drugod. Nova era v zgodovini francoske kolonizacije se začne z zasedbo Alžirije l. 1830. Z orožjem in spretno diplomacijo so razširili Francozi — posebno tekom zadnjih 50 let — svoja posestva tako, da meri sedaj »la France d'outre-mer« — tako imenujejo s skupnim imenom kolonije, vazalne države in interesne sfere — 12.477.000 km². Glavne zasluge zato so si pridobili Duplex, La Bourdonais, admiral Bugeaud, Brazza, Rivière, Marchand, predvsem pa maršal Lyantey. Francoske kolonije so v vseh delih sveta, posebno v Afriki, kjer zavzemajo skoraj 11.5 milijonov km². V teh ogromnih pokrajinah živi nad 60 milijonov ljudi, ki tvorijo kljub različnosti plemen, jezikov, ver in kultur kompaktno maso, osredotočeno in usmerjeno k Franciji, ki šteje tako nad 100 milijonov prebivalcev. Prekomorska Francija proizvaja vse surovine in velik del izdelkov, ki jih potrebuje mogočna republika za svojo prehrano, industrijo in trgovino. Ogromni gospodarski pomen kolonij dokazuje dejstvo, da znašajo upravni stroški milijardi, čisti dobiček pa 22 milijard fr na leto. Vrhega se prebivalstvo prekomorskega imperija naglo množi in nadomešča tako vse morebitne zgube prebivalstva v domovini. Tako so toraj kolo-

nije neizčrpni vir blagostanja, moči in ugleda Francije.

Sijajen dokaz za to je ogromna kolonijalna razstava, ki je bila otvorjena meseca maja t. l. v parku Vincennes na južnovzhodnem delu Pariza. Tam, kjer so se razprostirali doslej ob obalah Damesniškega jezera obširni gozdovi in dolgi drevoredi s 100letnimi drevesi in kamor so prihajali na oddih le posamezni miru želni prebivalci svetovnega mesta, je nastalo tekom več mesecev pod vodstvom nešteti inženjerjev, arhitektov, kiparjev, slikarjev in drugih umetnikov čudovito pravilno mesto. 110 hektarjev znaša njegova površina. Zgrajeno je deloma okoli jezera, deloma na obeh otokih Bercy in Reuilly. Prilčno polovico prostora zavzemajo palače in paviljoni francoskih kolonij in vazalnih držav, ostali del pa razstave držav, ki jih je gostoljubna Francija povabila k sodelovanju, upravna poslopja, zoološki vrt, številna zabavišča kakor gledališča, kine, plesišča, bari, kavarne, restavracije itd. Stavbe, ki ostanejo stalno n. pr. kolonijalni muzej so zidane iz trpežnega materiala, ostale pa iz lesa in mavca tako, da vzbujajo vtis, da so zgrajene za veke. Promet v razstavi posredujejo 4 km dolga električna železnica, številni (električni) avtokarji in razna druga predvsem eksotična prometna sredstva, kakor riške, velblodi itd. Doslej (koncem avgusta) je obiskalo razstavo okoli 15 milijonov oseb vseh narodnosti in iz vseh delov sveta. Ob delavnikih znaša število obiskovalcev dnevno povprečno 150.000; ob velikih prireditvah ter ob nedeljah in praznikih pa naraste čisto do pol milijona. Za stroške razstave je prispevala francoska vlada okoli 40 milijonov fr. Koliko znašajo celokupni stroški, še ni znano.

Generalni komisar razstave je zaslužni maršal Lyantey, najboljši poznavalec francoskih kolonij. — Četudi prevladuje gospodarski (trgovski) značaj, nudi ogromna razstava tudi vsem drugim krogom obilo pouka in razvedrila. Stavbenike, kiparje, slikarje in druge umetnike zanimajo dovršeni posnetki zgradb vseh slojev, krajev in časov, kipi, slike in drugi umotvori tujih in domačih umetnikov. Glazbenik se more poglobiti v godbo raznih narodov. Zemljepisec, narodopisec in jezikoslovec se nudi tu izredna prilika, spoznati in proučavati dežele, običaje in

jezike vsega sveta. Zgodovinar najde v kolonijalnem muzeju in skoraj v vseh ostalih zgradbah obilo zgodovinskih spomenikov vseh vrst in časov bodisi v izvornih bodisi v točnih kopijah. Bogoslovca zanimajo razstave katoliških in protestantskih misijonov, pa tudi spomeniki islama, budizma in drugih verstev. Jurist bo študiral pravne razmere v kolonijah ter upravna in mednarodna vprašanja. Zoolog vidi v zoološkem vrtu kakor v naravi najrazličnejše živali, botanik vitke palme, ogromne agave in druge eksotične rastline, mineralog pa kamne in rude vseh delov našega planeta.

Pa tudi človek, ki išče samo zabavo, pride na svoj račun, ker najde tu vse užitke, ki jih more ustvariti domišljija. (Nadaljevanje sledi.)

Sport

Priznanje mariborskim nogometnim sodnikom.

Steiermärkischer Fußballverband je stavil mariborskemu MOLNP laskavo ponudbo za izmenjavo nogometnih sodnikov v Gradcu, oziroma v Mariboru. V Gradcu so doslej sodili tekme dunajski sodniki, v Mariboru pa važnejše tekme ljubljanski sodniki. Seveda so bili potni stroški za sodnike precejšnji, ki pa bodo v slučaju, da predlog St. F. pri merodajnih prode, znatno manjši. Medklubski odbor je ponudbo Steierm. Fußballverbanda odstopil LNPju v rešitev. Tudi čakovski in varaždinski klubi so naprosili tukajšnji medklubski odbor LNP za delegiranje mariborskih sodnikov za tamkajšnje tekme.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

Nedeljske tekme sodijo sledeči gg. sodniki: ob 15.30 na igrišču SK Železničarja: prvenstveno tekmo mladini SK Železničarja in SK Svobode g. V e s n a v e r; ob 15.30 na igrišču Rapida: prijateljska tekma SK Svoboda I in SK Rapida rezerv g. M o h o r k o; ob 15. na Rapidovem igrišču: prijateljsko tekmo ISSK Maribor I in SK Rapid I g. N e m e c.

Sestanek SK Svobode.

Sportni klub Svoboda poziva vse svoje člane na važen sestanek, ki bo danes zvečer ob 20. uri.

Drobne sportne vesti.

Meddržavna nogometna tekma za evropski cup med Češkoslovaško in Italijo

se vrši dne 15. novembra v Rimu.

Grška in Bolgarija odigrata v nedeljo, dne 25. t. m. v Atenah meddržavno tekmo za Balkanski pokal.

Beograjska Jugoslavija odigra jutri in v nedeljo v Zagrebu proti Hašku dve prijateljski tekmi.

Znameniti Argentinec Zabala, ki je nedavno postavil na 30 km nov svetovni rekord, je bil na Dunaju na progi 5 km poražen od Poljaka Kusoczynskega, ki je tekel 14 minut 42.8 sekunde. Zabala je tekel 15:38 minut. Kusoczynski je s tem časom postavil nov poljski rekord na tej progi.

Bivši svetovni prvak v boksanju Dempsey, je dokončal pred kratkim turnejo po Ameriki. Nastopil je 61 krat ter zmagal v 49 slučajih s knock-outom.

Helena Madison, znamenita ameriška plavačica, je glasom poročila iz New Yorka postavila nov svetovni rekord na 1 angleško miljo (1609 m) v času 23:37.2.

Za mednarodno sabljaško tekmo, ki se bo 1. decembra t. l. vršila v Ljubljani, med češkoslovaškimi in jugoslovanskimi sportniki, je savezni kapetan Mažuranič sestavil tale team: Za tekme s floretom Jakopič, Freud, Alkalay in Kristjan; za meč Kristjan, Urban, Pothraški, Alhalay; za sabljo Singer, Urban, Fröhlich, Steini.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor-matica

poziva vse svoje članstvo, da se udeležijo proslave češkoslovaškega državnega praznika, ki jo priredi Jugoslov. češkoslov. liga v Mariboru v nedeljo, dne 25. oktobra t. l. ob 10. uri v dvorani »Union«. Vstopnine ni. Udeležba v civilu z znakom. — Zdravo!

Zanimiv izum roparja.

Kakor poročajo iz San Francisca, se je nekemu kaznjencu, obsojencu zaradi roparstva na pet let ječe, v zaporu posrečilo izumiti ključavnico, ki nudi popolno varnost proti vlamu. Neko ameriško podjetje je že odkupilo roparju njegov patentirani izum za 100.000 dolarjev.

Šampanjca letos ne bo.

Letošnja bratev je bila v južni Franciji kot običajno dobra in povprečno obilna. Mnogo škode pa je prizadejal vinogradom v Španiji neki pajek, temu pa se je pridružil še hladno poletje, tako da ne bo nič s spravljanjem vina v steklenice. Potemtakem pravega šampanjca letos sploh ne bo.

Stanovanje
in sobo oddam. Kosarjeva ulica 38. 4043

Grafolog in hirosol N. Sadluki — odpotuje! V Mariboru ostane samo še do 1. novembra. Poslej bo v Celju, Kranju in v Zagrebu. Sprejema vsak dan od 9. do 12. in od 2. do 7. ure. Naslov: Maribor, hotel »Zamorca«. 4018

Za vseh mrtvih dan, kakor tudi za vsako drugo priliko. Največja izbira raznega cvetja, v lončkih in rezano — krizanteme, sveži in umetni venci, okraski za grobove, (križi, šopki itd.). Aranžmani v najmodernejši izdelavi. Cene kakor v vrtnarji. Cvetlični salon Džamonja. Gosposka ulica 37. 4025

Natakarica
dobi službo takoj. Pogoji: da je pridna, poštna, zanesljiva in zmožna za vsa gostilničarska dela, da govori slovensko in nemško in da poseduje dobra izpričevala. Naslov pove uprava. 4029

Abonente
sprejemem na dobro in ceneno hrano po Din 15.—. Restavracija Mariborski dvor. Oddam tudi nekaj mesečnih sob. 4042

V soboto in nedeljo vsi na kolone (fureš) ter na pojedino divjačine in sladki vinski mošt v **Mariborski dvor k Osetu**. Sprejmejo se tudi abonenti na hrano in stanovanje. 4141

Sobo
s posebnim vhodom, elektr. lučjo, na Aleksandrovi cesti 55/1 levo, oddam enemu ali dvema gospodoma. 4032

Krojač
za konfekcijo, samostojen, dober pri-krojevalec dobi delo in stanovanje v konfekciji Jakob Lah. 4014

Vse poceni!

Kosilo 5 Din, morske ribe in vsa topla in mrzla jedila dobite v novo otvorjeni dalmatinski kleti

Mesarska ul. 5

Najmočnejša zavarovalnica Jugoslavije sprejme

zastopnike akviziterje

Ponudbe pod »Zavarovalnica« na Hinko Sax, Maribor, Grajski trg

Zahtevajte povsod „Večernik“!

OBČINA V LIMBUŠU javlja s tem tužno vest, da je njen zaslužni župan, gospod

Srečko Robič

veleposestnik, župan itd. v Limbušu

včeraj, dne 22. oktobra, nenadoma preminul.

Pogreb velezaslužnega pokojnika se bo vršil v soboto, dne 24. oktobra ob pol 15. uri v Limbušu.

S pokojnikom je zgubila naša občina požrtvovalnega narodnega delavca.

Čast njegovemu spominu!

4078

L i m b u š, dne 23. oktobra 1931.

GOSTILNIČARSKA OBRTNA ZADRUGA ZA OKOLICO MARIBORA javlja s tem žalostno vest, da je njen zaslužni član, gospod

Srečko Robič

veleposestnik, župan in član banovinskega sveta itd.

včeraj popoldne nenadoma preminul. S pokojnikom je izgubila naša zadruga požrtvovalnega sodelavca.

Čast njegovemu spominu!

M a r i b o r, dne 23. oktobra 1931.

4079

O D B O R.

Mariborska tiskarna

javlja tužno vest, da je njen dolgoletni upravni svetnik, gospod

Srečko Robič

veleposestnik, župan v Limbušu, član banskega sveta
i. t. d.

v četrtek, dne 22. oktobra 1931 ob pol 18. uri nenadoma preminul.

Truplo blagopokojnika bo v soboto, dne 24. oktobra 1931 ob pol 15. uri v Limbušu položeno k večnemu počitku.

Priljubljenemu blagopokojniku ohranimo trajno časten spomin!

Maribor, dne 23. oktobra 1931.

ZADRUGA PREVOZNIŠKIH OLIMPIJČEV V MARIBORU
naznanja tužno vest, da je v četrtek, dne 22. oktobra zadet od
kapi umrl njen član, gospod

Srečko Robič

veleposestnik in župan v Limbušu

Pogreb pokojnika bo v petek dopoldne iz Maribora v Limbuš, kjer bo v soboto popoldne ob pol 15. položen na limbuškem pokopališču k zadnjemu počitku.

Blag mu spomin!

Maribor, dne 23. oktobra 1931.

4069

Načelstvo.

PAŠNIŠKA ZADRUGA V RUŠAH javlja tužno vest, da je njen zaslužni načelnik, gospod

Srečko Robič

veleposestnik, župan v Limbušu, član banovinskega sveta itd.

nenadoma preminul. Pogreb se bo vršil v soboto ob 1/2 15. uri na pokopališču v Limbušu.

Neumornemu delavcu najčastnejši spomin!

Ruše, dne 22. oktobra 1931.

Načelstvo.

Neizmerna nesreča nas je zadela, da je danes popoldne, zadet od kapi, umrl v 49. letu starosti, gospod

Srečko Robič

veleposestnik, župan in starosta Sokola v Limbušu,
član banovinskega sveta itd. itd.

Pokojnika prepeljemo v petek dopoldne iz Maribora v Limbuš in ga v soboto ob pol 15. uri položimo k zadnjemu počitku na limbuškem pokopališču.

Limbuš, dne 22. oktobra 1931.

Karolina Robič, mati; Pavla Robič, roj. Rotner, soproga; Sonja, Vlado, Rado, Srečko, Tanja, otroci; Marija dr. Gorkova, sestra; Dr. Hugon Robič, brat; Anica dr. Robičeva, roj. Mađič, svakinja; Ludovik in Alojzija Rotner, tast in tašča; Ludvik Rotner mlajši, svak; Dr. Milan Gorišek, svak in ostali sorodniki.